

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetæ Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 56.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68688)

11 Sic erit verbum meum quod egredietur de ore meo: non reuertetur ad me vacuum, sed faciet quaecunque volui, & prosperabitur in his ad quae misi illud.

12 Quia in laetitia egrediemini, & in pace deducemini: montes & colles cantabunt coram vobis laudem, & omnia ligna regionis plaudent manu.

13 Pro saliuunca ascendet abies, & pro vrtica crescet myrtus: & erit Dominus nominatus in signum eternum, quod non auferetur.

Cap. 56.

1 Haec dicit Dominus, Custodite iudicium, & facite iustitiam: quia iuxta est salus mea vt veniat, & iustitia mea vt reueletur.

2 Beatus vir qui facit hoc, & filius hominis qui apprehendet istud: custodiens sabbathum ne polluat illud; custodiens manus suas ne faciat omne malum.

3 Et non dicat filius aduenae qui adheret Domino, dicens, Separatione diuidet me Dominus a populo suo. Et non dicat Eunuchus, Ecce egolignum aridum.

11 Talis erit sermo, nostro qui missus ab ore Caelitus effectum, nec iam mora, compluet orbem:

Roris fluens sermo, quo frigida corda calescent,
Quo mollita fauos sudabunt saxa recentes:

Non ille in vanum missus sine fruge redibit,
Sed iustos edet generoso semine fetus,
Prosper ubique, nec insanis obnoxius Austris,
Nec gelido Borea, nec acuto grandinis imbri.

12 Ite meo, ite igitur freti sermone, catenisque Imperium crudelis heri fugitote refractis.

Laeta etenim vobis pacataeque cuncta futura Polliceor; durae cautes, & inhospita tutum Siluarum iuga praebunt iter; omnia plausu Laetitiaque frement: tellus alma omni-ferentes Et grauidos ex passa sinus, venientibus ultro Dona feret, multaque vias umbrabit & agros Abiete, quos humilis nuper saliuunca tegebat, Et myrto cedit mordax vrtica virenti.

Dux autem vester Dominus deducet euntes, Sustolletque, alte signum, venerabile signum, Eminus ostendens rubeo sua nomina texto Mansuris inscripta notis, quas nulla vetustas, Nulla dies vnquam memori delebit ab aeo.

1 Propterea haec dicit Dominus; vos mente tenete Conditia, nec surdis date diripienda procellis:

Si nostri vos tangit amor, si cura salutis,

Quae per me caelo gratis demissa propinquat,

Si iam pertaesum vita, morumque priorum,

Per me, perque meam toto satis orbe probatam

Testatamque fidem, per non mutabile pactum

Quod populis ici sub utroque iacentibus axe,

Discite iustitiam tandem, vitaeque per omnes

Quam breuis est actus, quidquid fera fata minentur,

Rectum inconcusso mentis seruate vigore.

2 Felix o felix, quem non fortuna, nec atrox

Imperium regum potuit diuellere iusto;

Felix qui tenet hoc, & isdem semper inheret

Consiliis, animi constans, fixusque, tenaxque;

Felix, qui Domini metuens sacra sabbatha seruat,

Exosusque nefas rabido cane peius & angue,

Cor purum, purasque manus scelere abstinet omni,

Iusque aequumque colit rigida virtutis amator. (mas,

3 Quisquis ad haec animum adiciet, seu femina, seu

Seu

Loquitur de verbo promissionis.

Magna felicitas eorum qui Christum recipient.

Cap. 56.

Concio haec similis predicationi Ioannis Baptistae, cum ait, penitentiam agite &c.

Intelligit sabbathum spirituale, non Moisaicum, id est, quietem a vitis.

*Seu Græcus, præscò-ve fuit de sanguine Iudæ,
 Seu vir, siue virum ferro truncata inuentus,
 Quid refert? omnes nullo discrimine habebò.
 Ne dicas, peregrinus ego, nihil ista morantur
 Pæcta peregrinos: nec tu quoque semi-vir addas,
 Ecquis ego, cui sanguis hebet, cui semen ademtum,
 Et genus, ut læti quidquam ex hoc fædere sperem?
 4 Dico ego, nec dictum vlla meum sententia vertet,
 Qui mea cunque dato seruabunt sabbatha ritu,
 Et memores legum, & monitorum, & fæderis icti,
 Quæ mihi rectè placent monstrato calle sequentur;
 5 His ego stelliferi complere sedilia regni,
 Sydere amq; dabo merit is pro talibus aulam,
 Adsciscamq; mihi ciues, nomenq; beatum
 Inter honoratos proceres, nostrosq; creatos
 De genere heroas, nullo delebile nomen
 Tempore concedam per sæcula cuncta fruendum.
 6 Quinetiam sobolem illorum, serosq; nepotes,
 Si modo fæderibus maneat, patrumq; suorum
 Passibus insistant, & religionis amantes,
 Nec leges spernant, nec iussam sponte recusent
 Ire viam, 7 pietate mea super æthera vectos
 Monte meo sistam, & sanctæ penetralibus adis:
 Iamq; mei factos hylaros sub numinis umbra,
 Non sine festarum læto clangore tubarum,
 Ad mea sacra nouo ritu peragenda vocabo.
 Ne mihi tum, edico, vitula lactente litetur,
 Nec iugulis ouium, nec caesi sanguine tauri;
 Sed castis precibus, sed votis rite solutis,
 Et, mea queis dicent præconia, dulcibus hymnis.
 Nulla mihi posthac acceptior imbuet aram
 Victimæ, nulla magis lætos habebit odores.
 Nam domus hæc, soli domus instaurata Tonanti,
 Nec thuris fumo, nec salsa aspergine gaudet;
 Arcanis tantum precibus, locus iste, piorum
 Sollicitisq; patet votis, 8 quos Solis abortu
 Occasusq; velut dispersa examina, coget
 Isacidum Deus, & corpus componet in vnum.
 9 Ah miseri, tali quos non dignabere cætu,
 Summe Deum! vos o profugis occurrite tygres
 Montana, natiq; feris sub rupibus vrsi,
 Et quæcumque fera per agros saltusq; profundos
 Quæriis optatam catulis immanibus escam.*

4 Quia hæc dicit Dominus Eunuchis, Qui custodierint sabbatha mea, & elegerint quæ ego volui, & tenuerint fœdus meum:

5 Dabo eis in domo mea, & in muris meis locum, & nomen melius a filiis & filiabus: nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit.

6 Et filios aduenæ qui adherent Domino, ut colant eum, & diligant nomen eius, ut sint ei in seruos: omnem custodientem sabbathum ne polluat illud, & tenentem fœdus meum:

7 Adducam eos in montem sanctum meum, & lætificabo eos in domo orationis meæ: holocausta eorum, & victimæ eorum placebunt mihi super altari meo: quia domus mea, domus orationis vocabitur cunctis populis.

8 Ait Dominus Deus qui congregat dispersos Israël, Adhuc congregabo ad eum congregatos eius.

9 Omnes bestię agri venite ad deuorandum, vniuersę bestię saltus.

Non est distinctio Iudæi & Græci. Ad Rom. cap. 10.

Vicitur verbis veterum ceremoniarum, tamen aliud sentit: intelligit enim sacrificium laudis & spiritus contribulati & virtuos laborum &c.
 Ecclesia Christi. Hoc tamen Christus aeternam ad templum Salomonis Matth. 21.
 Sic Ioannes cap. 11. Iesus erat mortuus pro gente & non pro gente tantum, sed ut filios Dei qui dispersi erant congregaret.
 Ferae hæ sunt, de quibus Psal. 73. Ne tradas bestiis animas constitutum tibi.

*Huc rictus, huc fulmineas conuertite dentes,
Deuotumq; gregem cædi tristiq; rapina
Vnguibus hamatis, pandisq; inuadite rostris;
Falletur minimo custodia tota labore.*

10 Speculatores eius
cæci omnes, nescierit
vniuersi: canes muti
non valentes latrare,
videntes vana, dor-
mientes & amantes
fomnia.

11 Et canes impu-
dentissimi nescierunt
faturitatem: ipsi pa-
stres ignorauerunt
intelligentiam; om-
nes in viam suam de-
clinauerunt, vnusquis-
que ad auaritiã suam,
à summo vsque ad
nouissimam.

12 Venite, suinamus
vinum, & impleamur
ebrietate: & erit sicut
hodie, sic & cras, &
multo amplius.

Cap. 57.

1 Iustus perit, & non
est qui recogitet in
torde suo: & viri mi-
sericordiæ colliguntur,
quia non est qui
intelligat. alicui enim
malitiæ collectus est
iustus.

2 Veniat pax, requies-
cat in cubili suo, qui
ambulauit in dire-
ctione sua.

3 Vos autem accedi-
te huc filij augurati-
cis, semen adulteri, &
fornicariæ.

4 Super quem ius-
tissimus, & eiecistis
linguam? nunquid
non vos filij scelesti,
semen mendax?

10 Nam vigiles, quarum munus, de turribus altis
Insidias cornu flammã, ve, aut voce sonora
Prodere prœuisas, furẽmque arcere, lupumq;
Nil oculis, nil mente vident; fidißima nuper
Armenti tutela canes, latrare repente
Dedidicere metu muti, ignauiq; & inertes.

11 Scilicet oppressos somno, fusosq; per herbam,
Reliquias inter fœdas, semesaq; cenã
Ructantes frustra hesternã, mendacia nigram
Per noctem vanis ludunt in somnia visis,
Sensuq; obtenebrant inducta nocte sepultos.
Mane epulas repetunt, nulloq; pudore modoq;
Turpia in expleto conuiuia ventre reposcunt.

Nec mirum, quando ipsi etiam statione relicta
Et grege, pastores abeunt, quò quemque libido
Abducit petulans, & opum malè sana cupido,
Et luxus, atque ocij amor, quibus illud in ore
Personat: " O cura procul hinc, procul este labores,
O socij, properate, venite, bibamus, amemus:
Quid vino melius? quid curis tristius agris?
Flore coma, vino pectus, frons rore madescat:
Assyrio, malè dispereat qui crastina curat.

1 Interea, dum quisque datus bacchatur habentis,
Indulgentq; animis, & nulla quid vtile cura,
Quid fas, quid ve nefas segnes vacuosq; remordet;
Vir bonus, & rigida custos virtutis, inulta
Morte perit, pietas cadit indefensa, viriq;
Ad cadem in fontes magnis rapiuntur aceruis:
Nec cuiquam mens est (heu quã socordia, cines?)
Aut animus, prope damnat, e succurrere causã.

2 Felix causã tamen, nec enim perisse putandus
Qui cadit; ille etenim ærumnoso raptus ab aeo
Transit ad aternam non longa morte quietem;
Pax vbi seposita est iustis ab origine mundi,
Et nullo peritura die decreta voluptas
His quos non piguit vitam pro morte pacisci,
Proiectoq; meas inscribere sanguine leges.

3 Sed cui illa sistis malè nati, & semine diro
4 Concepti meretricis onus, mæchæq; salacis

Ad eos hæc
pertinent, qui
pœralaticum
sunt, officio
suo non fun-
guntur, sed
tacent, dediti
vino & volu-
ptatibus.

Cap. 57.

Hieronym.
Christum in-
telligit: po-
telt tamen ac-
cipi generali-
ter pro omni-
bus iustis ho-
minibus.
Sic 4. Regum
cap. 22.

Tarpe